

Vrije Advocaatkeuze voor Ouders in Kinderbeschermingszaken: Een Blik op een Juridisch Circus

In Nederland, het land van klompen, kaas en een juridisch systeem dat soms meer kronkelt dan een paling in een emmer slijm, is er een kwestie die de tongen losmaakt: de vrije advocaatkeuze voor ouders die verstrikt raken in kinderschermingsprocedures. De wet, in al haar oneindige wijsheid, heeft bepaald dat deze ouders geen eigen advocaat mogen kiezen. Nee, dat privilege wordt overgelaten aan – hou je vast – de *rechterhand* van de rechtbank. Niet de rechter zelf, want die heeft het veel te druk met het zwaaien van zijn hamer en het perfectioneren van zijn strenge blik. Maar serieus, de rechterhand? Dit kan echt niet.

Wat houdt dit nou eigenlijk in?

Even een stapje terug voor de leek onder ons – en laten we eerlijk zijn, dat zijn de meesten van ons als het aankomt op de juridische jungle.

Kinderbeschermingsmaatregelen zijn geen lachertje. We hebben het over ondertoezichtstellingen, uithuisplaatsingen, en andere beslissingen die een gezin uit elkaar kunnen rukken alsof het een goedkope puzzel is. Dit zijn momenten waarop ouders zich voelen alsof ze op een emotionele achtbaan zitten, zonder gordel, en de toekomst van hun kinderen aan een draadje hangt. En wat heb je dan nodig? Een advocaat die je vertrouwt, die jouw kant van het verhaal snapt, die je zelf hebt uitgekozen. Maar nee hoor, de wet zegt: “Laat ons dat maar regelen.” En dan krijg je een advocaat toegewezen door iemand die we voor het gemak de ‘rechterhand’ noemen.

Wie is die rechterhand eigenlijk? Een juridisch genie met jarenlange ervaring in kinderscherming? Of een overworked kantoorklerk die tussen het koffiezetten en het nieten van dossiers door even snel een naam uit een hoed trekt? Het is een gok, en ouders zijn degenen die met de dobbelstenen mogen rollen.

De Absurditeit in Beeld

Stel je voor: je bent een ouder – laten we je Karin noemen. Je zit thuis, je wereld stort in omdat Jeugdzorg heeft aangeklopt met een dreigende brief. Je belt een vriendin in paniek: “Ik heb een advocaat nodig, iemand die ik ken, die voor mij vecht!” Maar dan komt het telefoontje van de rechtbank: “Mevrouw Karin, wij hebben uw advocaat al gekozen. Maak kennis met meneer De Vries.” Karin, stomverbaasd: “Wie is dat? Ik wilde mijn neef, die is advocaat!” Antwoord: “Nee, nee, meneer De Vries is prima. Hij heeft vorige maand nog een parkeerboete aangevochten, dus hij redt zich wel.”

Het is alsof je in een restaurant zit, trek hebt in een biefstuk, en de ober komt aanzetten met een bord spruitjes. “Maar ik lust geen spruitjes!” roep je. “Maakt niet uit,” zegt de ober, “wij weten wat goed voor u is.” En dan maar hopen dat je geen voedselvergiftiging oploopt.

Waarom doet de wet dit?

Natuurlijk, er zullen vast nobele redenen zijn. Misschien wil de rechtbank de werkdruk verlichten, of advocaten eerlijk verdelen als lootjes op een braderie. Maar in de praktijk? Het voelt voor ouders als een trap na. Je bent al gestrest, je kinderen staan op het spel, en dan moet je ook nog maar afwachten of je een advocaat krijgt die jouw zaak serieus neemt of iemand die vooral goed is in het indienen van onkostennota's. En laten we het niet hebben over belangenverstrengeling. Als de rechtbank jouw advocaat kiest, wie vertegenwoordigt dan echt j^óuw kant? Het systeem lijkt meer te draaien om gemak voor zichzelf dan om rechtvaardigheid voor ouders.

Een Scène uit het Theater van het Absurde

Beeld je dit in: Jan, een doodnormale vader, zit in de rechtszaal. Hij friemelt nerveus aan zijn mouw terwijl de rechter zijn dossier doorkijkt. Dan, met een theatrale tik van de hamer: “Meneer Jan, uw advocaat is... *tromgeroffel*... mevrouw Pietersen!” Jan kijkt op, verward. “Maar edelachtbare, ik wilde mijn eigen advocaat, mijn zwager is specialist in familierecht!” De rechter, met een glimlach die eerder bij een autoverkoper past: “Ach, meneer Jan, vertrouw ons nou maar. Mevrouw Pietersen heeft laatst een zaak over een kapotte grasmaaier gewonnen, dat zit wel snor.” Jan zakt terug in zijn stoel, terwijl mevrouw Pietersen hem een bemoedigend knikje geeft en fluistert: “Geen zorgen, ik google wel even wat kinderbescherming inhoudt.”

Je zou erom lachen, als het niet zo treurig was.

Tijd voor Verandering?

Dus, wetgevers in Den Haag, leg die stroopwafels even neer en kijk eens naar dit circus. Vrije advocaatkeuze voor ouders in kinderschermingszaken is geen overbodige luxe, het is een basisrecht. Ouders verdienen iemand in hun hoek die ze zelf hebben uitgekozen, iemand die hun verhaal kent en voor hen door het vuur gaat. Niet een wildcard uit de grabbelton van de rechterhand.

Laten we hopen dat er iets verandert, zodat we weer kunnen lachen om de juiste redenen – en niet omdat het juridische systeem ons een clownsneus opzet terwijl we het toch al zwaar hebben. Want zoals het nu gaat? Dat kan echt niet.

Met vriendelijke groet,

Yvonne